

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a chování

článek 1

Obecná pravidla a zásady hodnocení

Hodnocení je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu. Je postaveno na objektivitě, jednoznačnosti a jasně stanovených kritériích. Není diskriminační, nesnižuje důstojnost a sebedůvěru hodnoceného a zohledňuje jeho případné aktuální problémy (zdravotní, rodinné aj.). Důležitou součástí je i sebehodnocení žáka.

Hodnoceny jsou dosažené výstupy v jednotlivých předmětech Školního vzdělávacího programu (ŠVP) a chování žáka v průběhu školního roku. Do výsledného hodnocení jednotlivých předmětů a chování žáka je zahrnuto i hodnocení míry zvládnutí jednotlivých klíčových kompetencí (dovedností).

Cílem je poskytnout hodnocenému zpětnou vazbu o tom, jak zvládl danou oblast, jak umí využívat toho, co se naučil, v čem se zlepšil, kde má rezervy a v čem dělá chyby. Hodnocení má dvě základní formy: sumativní a formativní a je realizováno průběžně a výsledně (výročně) ve dvou podobách: slovní hodnocení a hodnocení klasifikačním stupněm.

Sumativní hodnocení hodnotí výsledky vzdělávání zpětně.

Formativní hodnocení ukazuje jak přístup a stav výsledků vzdělávání měnit v budoucnu.

Slovní hodnocení umožňuje postihnout individuální pokrok žáka a poskytuje přesnější informace o silných a slabých stránkách žákova výkonu, je věcné, srozumitelné a má takovou podobu, aby žáka pozitivně motivovalo k učení, aby jej povzbuzovalo do další práce a aby obsahovalo i radu, jak odstranit nedostatky. Používá se rovněž pro hodnocení utváření klíčových kompetencí a pro hodnocení práce ve skupinách.

Hodnocení klasifikačním stupněm umožňuje stručnou a přehlednou škálou zhodnotit míru zvládnutí učiva, která odpovídá stupňům: 1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatečný a 5 – nedostatečný.

Průběžné hodnocení je prováděno v jednotlivých vyučovacích hodinách a má podobu slovního ústního nebo písemného hodnocení (chování) či hodnocení známkou (menší písemné práce, písemné zkoušení konkrétního obsahu učiva) a ústního nebo písemného (dotazník, volné psaní apod.) sebehodnocení žáka.

Výroční hodnocení je prováděno:

1. čtvrtletní kontrolní písemnou prací, která porovnává výkon s očekávanými výstupy konkrétního předmětu (škola dbá na to, aby byl termín tohoto písemného testování s dostatečným předstihem žákům oznámen a v jednom dni byla realizována pouze jedna srovnávací písemná práce) (hodnocení klasifikačním stupněm)
2. čtvrtletní hodnocení základních očekávaných výstupů (slovní hodnocení)

3. čtvrtletní hodnocení klíčových kompetencí (slovní hodnocení, sebehodnocení)
4. vysvědčení (slovní hodnocení v 1. ročníku, klasifikačním stupněm a slovním hodnocením ve 2. ročníku, klasifikačním stupněm ve 3. až 9. ročníku).
5. výroční hodnocení chování

Každému hodnocení předchází seznámení žáka s cílem vzdělávání a s kritérii hodnocení, která mají buď obecnou platnost, nebo jsou stanovována pro hodnocení naplňování dílčího cíle. Kritéria hodnocení jsou školou nebo učiteli předem stanovená, žákům předem známá a srozumitelná a jasně formulovaná.

Podklady pro hodnocení jsou shromažďovány v průběhu celého roku prostřednictvím pozorování žáka, jeho individuální práce i zapojení ve skupině (třídě), sledováním připravenosti žáka na vyučování, sledováním jeho chování při vyučování a o přestávkách, výsledky ústního zkoušení a písemných prací, výsledky samostatné tvořivé činnosti, vytvářením žákova portfolia, analýzou různých činností žáka, konzultacemi se žákem, rodiči, ostatními učiteli, výchovným poradcem, v případě potřeby s pracovníky pedagogicko-psychologické poradny.

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí školního roku, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí školního roku. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí školního roku, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

Výše uvedené způsoby, formy a podoby hodnocení jsou v souladu s vyhláškou MŠMT č. 48/2005 Sb.

článek 2

Kritéria hodnocení klasifikačním stupněm

Předmětem hodnocení je míra naplnění očekávaných výstupů v jednotlivých vyučovacích předmětech školního vzdělávacího programu a stupeň utváření klíčových kompetencí.

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do dvou skupin na předměty s převahou naukového zaměření a předměty s převahou výchovného, praktického a uměleckého zaměření.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou naukového zaměření

Převahu naukového zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika. Při hodnocení klasifikačním stupněm se v souladu s požadavky Školního vzdělávacího programu posuzuje:

1. ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných kompetencí (dovedností) vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,

2. schopnost aplikovat (uplatňovat) osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
3. kvalita myšlení žáka, především jeho logika, kritičnost a zasazení myšlenek do kontextu, samostatnost a tvořivost,
4. aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
5. přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
6. kvalita výsledků činností,
7. osvojení účinných metod samostatného studia.

Jednotlivé klasifikační stupně pak zohledňují tato kritéria:

Stupeň 1 (výborný): Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky, kriticky, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný, přehledný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty, získávat informace a kriticky je posuzovat.

Stupeň 2 (chvalitebný): Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo na základě drobných podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí kriticky, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je přehledný a estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty a získávat informace.

Stupeň 3 (dobrý): Žák projevuje v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí dílčí neznalosti. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí pouze na základě podnětů učitele. Jeho myšlení je málo kritické, tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a přehledný a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle konkrétního návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný): Žák projevuje v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné neznalosti. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a projevuje větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je žák nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky,

grafický projev je málo estetický a nepřehledný. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s výraznou pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný): Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, projevuje v nich závažné a značné neznalosti. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani na základě podnětů učitele. Žák neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného, praktického a uměleckého zaměření

Převahu výchovného, praktického a uměleckého zaměření mají zejména výtvarná, tělesná, hudební výchova, mediální výchova a člověk a práce. Při hodnocení klasifikačním stupněm se v souladu s požadavky Školního vzdělávacího programu posuzuje:

1. stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
2. osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
3. poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
4. kvalita projevu a výsledků činnosti,
5. vztah žáka k činnostem, zájem o ně a jeho aktivní zapojení,
6. ve výtvarné a hudební výchově estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
7. v tělesné výchově (s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu) všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví,
8. v člověk a práce osvojení praktických dovedností a návyků
9. využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
10. organizace vlastní práce a pracovního prostoru, udržování pořádku,
11. dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí.

Jednotlivé klasifikační stupně pak zohledňují tato kritéria:

Stupeň 1 (výborný): Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí tak, aby dosáhl stanoveného cíle v individuálních i kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, prostředí, ve kterém žije, zdraví a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný): Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska stanovených cílů. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, prostředí, ve kterém žije, zdraví a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý): Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Ve vědomostech a dovednostech projevuje četnější neznalosti a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný): Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný): Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

článek 3

Kritéria hodnocení slovním hodnocením

Slovní hodnocení umožňuje podrobněji a plastičtěji postihnout pokrok žáka a poskytuje přesnější informace o silných a slabých stránkách žákova výkonu a jeho kompetencích. Může mít jak písemnou, tak ústní formu.

Slovní hodnocení je věcné, srozumitelné a má takovou podobu, aby žáka pozitivně motivovalo k učení, aby jej povzbuzovalo do další práce a aby obsahovalo i radu, jak odstranit nedostatky. Používá se rovněž pro hodnocení průběžného utváření klíčových kompetencí a pro hodnocení práce ve skupinách a na základě žádosti rodičů doložené vyjádřením Pedagogicko-psychologické poradny (PPP) nebo Speciálního pedagogického centra (SPC) v jednotlivých předmětech u žáků se specifickými vzdělávacími potřebami (SVP).

Pro potřeby stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení, při přechodu na jinou školu nebo pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání převede třídní učitel slovní hodnocení na klasifikační stupeň.

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace

Ve slovním hodnocení jsou použity závazné základní formulace, které odpovídají jednotlivým klasifikačním stupňům.

Slovní hodnocení předmětů s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný): Žák ovládá učivo bezpečně/bez chyb, pracuje samostatně/spolehlivě/s jistotou, je aktivní, učí se se zájmem, dává do souvislosti a kriticky posuzuje poznatky, fakta, pojmy.

Stupeň 2 (chvalitebný): Žák ovládá učivo s dílčími nedostatky, uvažuje logicky a poměrně samostatně, pracuje svědomitě, dopouští se menších chyb.

Stupeň 3 (dobrý): Žák v podstatě ovládá učivo, je méně samostatný, nepřesně se vyjadřuje, úkoly řeší a chyby odstraní s pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný): Žák ovládá učivo jen částečně, má značné mezery ve vědomostech, jeho projev je nevýrazný a velmi nepřesný, dělá podstatné chyby, potřebuje stálé pobídky a pomoc.

Stupeň 5 (nedostatečný): Žák učivo neovládá, na návodné otázky odpovídá nesprávně, nejeví snahu o zapojení do činnosti, praktické úkoly nesplní ani za pomoci učitele.

Slovní hodnocení předmětů s převahou výchovného, praktického a uměleckého zaměření

Stupeň 1 (výborný): Žák je velmi aktivní, projevuje velký zájem o předmět, pracuje samostatně a tvořivě.

Stupeň 2 (chvalitebný): Žák pracuje samostatně, ale méně tvořivě, výsledky práce mají drobné nedostatky, projevuje malou snahu o zlepšení.

Stupeň 3 (dobrý): Žák nemá příliš velký zájem o předmět, v činnostech je spíše pasivní, výsledky jeho práce jsou průměrné.

Stupeň 4 (dostatečný): Žák má o předmět velmi malý zájem, v činnostech je nesamostatný, nevěnuje pozornost práci v hodině.

Stupeň 5 (nedostatečný): Výsledky žakovy práce jsou nedostačující, postoj k práci v hodině je negativní, nedbá pokynů vyučujícího.

článek 4

Kritéria pro sebehodnocení žáků

Žáky vedeme po celou dobu školní docházky k *sebehodnocení*, které považujeme za jednu z významných kompetencí, které chceme žáky naučit. Rozvíjíme žakovu schopnost posoudit své možnosti i rezervy a ohodnotit výsledek vlastní práce ve vztahu k vynaloženému úsilí, míru zapojení do práce ve skupině a svůj přínos pro společný výsledek.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků,
2. sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků,
3. chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc a důležitý prostředek v procesu učení, pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci některé práce opravují sami,

4. při sebehodnocení se žák snaží popsat: co se mu daří, co mu ještě nejde, jak bude pokračovat dál,
5. při školní práci vedeme žáka, aby vhodným způsobem komentoval svoje výkony a výsledky.

článek 5

Hodnocení chování

Kritériem pro hodnocení chování je dodržování pravidel stanovených školním řádem a obecných pravidel slušného chování a jednání.

Hodnocení probíhá průběžně (slovně) a výročně (klasifikačním stupněm).

Průběžné hodnocení chování

Průběžné hodnocení chování probíhá slovně a výchovnými opatřeními, která se udělují jednorázově podle potřeby nebo souhrnně za čtvrtletí.

Slovní hodnocení chování probíhá průběžně, a to buď ústně (pokyn učitele) nebo písemně do Žákovské knížky v průběhu celého školního roku.

Hodnocení chování výchovnými opatřeními probíhá písemně takto:

Pochvala třídního učitele: uděluje kdykoli třídní učitel (*zapisuje se do katalogového listu žáka*).

Pochvala ředitele školy: uděluje třídní učitel nebo ředitel školy po projednání v pedagogické radě za mimořádný projev humánnosti, občanské a školní iniciativy, za záslužný nebo statečný čin, za dlouhodobou mimořádně úspěšnou práci (*zapisuje se na vysvědčení a do katalogového listu žáka*).

Napomenutí třídního učitele: uděluje kdykoli třídní učitel zpravidla za opakované drobné porušování školního řádu, občasné zapomínání a občasné neplnění povinností (*oznamuje se řediteli školy při čtvrtletním hodnocení žáků, zapisuje se do katalogového listu žáka*).

Důtka třídního učitele: uděluje třídní učitel, který bezprostředně písemně informuje zákonné zástupce žáka. Důtka třídního učitele je upozorněním na problémy žáka s dodržováním pravidel, které by později mohly vést ke snížené známce z chování (*oznamuje se bezprostředně řediteli školy, zapisuje se do katalogového listu žáka*).

Důtka ředitele školy: uděluje ředitel školy po projednání v pedagogické radě a následném hlasování přítomných pedagogických pracovníků, o udělení ředitelské důtky informuje ředitel školy písemně zákonné zástupce žáka. Důtka ředitele školy je upozorněním na hrubé jednorázové porušení školního řádu nebo na velmi časté narušování výchovně vzdělávací činnosti školy (*zapisuje se na vysvědčení a do katalogového listu žáka*).

Výroční hodnocení chování

Výroční hodnocení chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se hodnotí na vysvědčení klasifikačním stupněm a má tato kritéria:

Stupeň 1 (velmi dobré): Žák vědomě dodržuje pravidla chování stanovená školním řádem. Ojedinelé se dopustí méně závažných přestupků. Je schopen přijmout oprávněnou kritiku, případné chyby se snaží napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé): Chování žáka je v podstatě v souladu s pravidly školního řádu. Žák se dopustil závažnějšího přestupku nebo se přes udělená výchovná opatření (třídní důtka) dopouští opakovaně přestupků méně závažných. Žák narušuje výchovně vzdělávací činnost školy nebo ohrožuje bezpečnost a zdraví své nebo ostatních. Jen s problémy je schopen přijmout odpovědnost za své chování.

Stupeň 3 (neuspokojivé): Žák se dopustil závažného přestupku proti pravidlům stanoveným ve Školním řádu, přes udělená výchovná opatření (ředitelská důtka) se dopouští stále dalších přestupků. Vážně ohrožuje výchovu, bezpečnost a zdraví své i ostatních, opakovaně a záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Není schopen přijmout oprávněnou kritiku a nemá snahu o nápravu prohřešků.

Hodnocení chování stupněm 2 a 3 navrhuje třídní učitel nebo kterýkoli jiný vyučující pedagogické radě a řádně svůj návrh zdůvodní. Stupeň 2 a 3 se uděluje na základě projednání v pedagogické radě a následném hlasování přítomných pedagogických pracovníků. Projednání a rozhodnutí musí být vždy součástí zápisu z pedagogické rady.

článek 6

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a chování

Pro všechny vyučující v naší škole jsou tato společně stanovená pravidla, zásady a kritéria pro hodnocení žáků závazná a všichni jsou povinni je dodržovat.

Mgr. Tomáš Najbrt, Ph.D.
ředitel školy v. r.

Schváleno:

Pedagogickou radou dne 31. 8. 2022

Školskou radou dne 5. 9. 2022

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2022